Písmo je plné svedectva a dôkazov, že Ježiš Kristus je Boh. Toto je pravda, o ktorej nikto nemusí pochybovať.

Pred-existencia

Spomedzi všetkých ľudí, ktorí chodili po tejto zemi, iba o Ježišovi Kristovi sa dá povedať, že jeho život nezačal vtedy, keď sa narodil. Existoval už predtým. Bol na počiatku a všetko povstalo skrze neho (Ján 1:1–3; Kolosenským 1:15–18). Bol bohatý skôr, ako schudobnel (2. Korintským 8:9). „*Vyšiel som od Otca,“ povedal „a prišiel som na svet*“ (Ján 16:28). Sám seba opísal: „*Ten, ktorý zostúpil z neba*“ (Ján 3:13) a opýtal sa svojich poslucháčov, čo by si mysleli, keby ho videli „*vystupovať hore, kde bol prv*“ (Ján 6:62).

Je úplne zrejmé, že Ježiš chcel, aby sme pochopili, že je Boh, ktorý prišiel medzi nás ako človek. Čo iné mohol mieniť tým, keď sa modlil v prítomnosti učeníkov: „*A teraz ma osláv ty, Otče, sám u seba slávou, ktorú som mal u teba, prv ako bol svet?*

“ (Ján 17:5.) Židia veľmi dobre rozumeli jeho vyhláseniam o tom, že je Boh, pretože vzali skaly, aby ho kameňovali, keď počuli, ako povedal: „
Prv než bol Abrahám, som ja
“ (Ján 8:58). Ak by bol povedal: „Prv než bol Abrahám,
bol
som ja“, nebolo by to bývalo až také zlé. Boli by ho mohli zhovievavo odpísať ako pomätenca. Ale on povedal: „Ja som“. Nárokoval si neustálu večnú existenciu od času pred Abrahámom až do toho momentu. Či neopísal Boh sám seba ako „Ja som“? Čo iné, než svoje božstvo, takto Ježiš vyhlásil? Židia tomuto prehláseniu neverili, a považovali to za rúhanie. Vzali do rúk kamene…

Mená a tituly

Ježišovej verejnej službe predchádzalo kázanie Jána Krstiteľa. Ohlasoval, že prišiel naplniť proroctvo z Izaiáša 40:3: „*Hlas volajúceho na púšti: Upravte cestu Hospodinovu, urovnajte na pustine hradskú nášmu Bohu!* “

Na Východe bolo zvykom, že pred veľmi dôležitou osobou utekal bežec. Jeho úlohou bolo urovnávať cestu, aby hodnostár, ktorý išiel za ním, nemal hrboľatú jazdu. Ján Krstiteľ zreteľne vysvetlil, že ten, kto ide za ním, je sám Hospodin. Bol to Boh (Ján 1:23). Ján to podčiarkol tým, že povedal: „*Ten, ktorý prichádza po mne, predišiel ma, pretože bol prvší než ja*“ (Ján 1:15). Keď nakoniec Ježiš prišiel k Jordánu, Ján ho označil za toho, o kom hovoril (Ján 1:29–30). Ježiš je ten zasľúbený Hospodin! Ježiš je Boh! A predsa Ján tituloval toho Zasľúbeného ako „Baránok Boží“ a „Syn Boží“ (Ján 1:29, 34). Boží Syn je Boh. Syn však nie je Otec, pretože keď Ján krstil Ježiša, z neba zaznel hlas, ktorý vyhlásil: „
Ty si ten môj milovaný Syn, v tebe sa mi zaľúbilo
“ (Lukáš 3:22).

Židia dobre rozumeli, že titul „Syn Boží“ je titul toho, kto je úplným Bohom. Keď Ježiš stál pred súdom pred svojím ukrižovaním, najvyšší kňaz sa ho spýtal: „*Prísahou na živého Boha ťa zaväzujem, aby si nám povedal, či si ty Kristus, ten Syn Boží*
“ (Matúš 26:63). Ježiš vyznal, že je to pravda. Matúš nám hovorí, čo nasledovalo: „
Vtedy roztrhol najvyšší kňaz svoje rúcho a povedal: Rúhal sa; čo ešte potrebujeme svedkov? Hľa, teraz ste počuli jeho rúhanie
“ (Matúš 26:65). Bol presvedčený, že Ježiš sa rúhal, pretože veľmi dobre rozumel, že titul „Syn Boží“ je boží titul. Samozrejme nebolo to rúhanie, ale pravda. Najvyšší kňaz a vysoká rada tomu neverili.

Ale učeníci verili! Slávna pravda o skutočnej identite Krista osvietila ich mysle už pred rokom či dvoma. Prehovoriac za všetkých, Peter povedal Ježišovi: „*Ty si Kristus, Syn živého Boha!*“ (Matúš 16:16), „
Slová večného života máš; a my sme uverili a poznali, že si ty Kristus, ten Syn živého Boha
“ (Ján 6:68–69). Rovnako aj Pavol, keď sa stal veriacim kresťanom, „
hneď hlásal v synagógach Ježiša Krista, že je on Syn Boží
“ (Skutky 9:20). S radosťou spomínal, že Ježiš je Boží „vlastný Syn“ (Rímskym 8:3).

Rovnako to bolo aj s Jánom. Ján nám hovorí, že sláva, ktorú videl v Ježišovom živote, je slávou Otcovho jednorodeného Syna (Ján 1:14). On bol s Otcom na počiatku (1. Jánov 1:1–2). On je to „Slovo“, ktoré bolo „na počiatku u Boha“ (Ján 1:1–2). Nielenže On bol *u* Boha, ale „to Slovo *bol(o)*
Boh“ (Ján 1:1). Ján je rovnako dogmatický aj čo sa týka božstva Krista. Sláva Hospodinova, o ktorej svedčil Izaiáš okolo roku 700 pr. Kr., nebola žiadna iná než sláva Kristova (Izaiáš 6; Ján 12:39–41). To hlavné, o čo Jánovi išlo, keď písal evanjelium, bolo presvedčiť nás o tom, že „
Ježiš je Kristus, Syn Boží
“ (Ján 20:31).

Syn Boží je Boh sám. Slovo „Pán“, ktoré sa tak často pre neho používa, taktiež slúži na to, aby sa to stalo zrejmým. Keď bola Stará zmluva preložená do gréčtiny, „Jahve“ sa prekladalo pomocou „*kyrios*“. Nová zmluva bola napísaná v gréčtine a to isté slovo *kyrios* sa prekladá ako „Pán“. Slovo „Pán“, ktorým sa prekladá „Jahve“, je to isté slovo, ktoré sa používa pre Ježiša Krista. To nás neprekvapuje, pretože Ježiš je Boh. Pisateľ listu Hebrejom (Židom) vzťahuje slová „Tv *oj trón, ó, Bože, na vek veku* “ na Pána Ježiša Krista (Žalmy 45:7–8; Židom 1:8). Toto je len jeden z prípadov, keď starozmluvné verše vzťahujúce sa na Hospodina vzťahujú novozmluvní pisatelia na Krista. Preskúmaním takýchto veršov rýchlo zistíme, že je správne hovoriť o Kristovi ako o Bohu: Numeri 21:5–6 a 1. Korintským 10:9; „ *Môj Bože… Ale ty si ten istý, a tvojim rokom nebude konca* “ (Žalmy 102:25–28; Židom 1:10–12); „ *Kráľ, Hospodin Zástupov* “ (Izaiáš 6:1–10; Ján 12:39–41); „ *Hospodin Zástupov* “ (Izaiáš 8:13–14; Rímskym 9:33); „ *Silný Boh* “ (Izaiáš 9:1–6; Matúš 4:14–16); a „ *Pán* “ (Malachiáš 3:1; Matúš 11:10).

Rovnako aj Pavol sa nehanbí nazývať ho „Boh, ktorý je nado všetkým“ (Rímskym 9:5) a „veľký Boh a náš Spasiteľ“ (Títovi 2:13). Jeho božstvo prehlasuje takými vetami, ako „podľa milosti nášho Boha a Pána Ježiša Krista“ (2. Tesalonickým 1:12). Oznamuje nám, že cirkev bola vykúpená Bohom – „*cirkev Božiu, ktorú si dobyl vlastnou krvou*“ (Skutky 20:28). Ide až tak ďaleko, že vyhlasuje, že v Pánovi Ježišovi Kristovi prebýva všetka plnosť božstva telesne. To je plnosť výpovede gréckych slov z Kolosenským 2:9 – „ *Lebo v ňom prebýva všetka plnosť božstva telesne* “. Nech by v súčasnosti aj existovali akékoľvek pochybnosti o Ježišovi Kristovi, je úplne jasné, čo o jeho identite verili a vyučovali apoštoli. Syn nie je Otec, ale Syn je Boh. Bohom je v rovnakom zmysle ako Otec.

Prívlastky

Videli sme, že Ježiš sa skutočne nazýva Bohom, a tak nie sme prekvapení, že sú mu pripisované vlastnosti, ktoré patria Bohu. Napríklad v Izaiášovi 44:6 čítame, ako Hospodin hovorí: „*Ja som prvý a ja som i posledný*“. A predsa Ježiš hovorí v Zjavení: „*Ja som Alfa i Omega, počiatok i koniec, prvý i posledný*
“ (Zjavenie 22:13). Hospodin je večný; Ježiš je večný. Je zrejmé, že Ježiš je Hospodin – je Boh.

Rovnako vieme aj to, že Boh je nemenný (Malachiáš 3:6) – a pritom veriaci sa utešuje tým, že pozná Syna Božieho ako „*Ježiša Krista toho istého včera i dnes i naveky*“ (Židom 13:8). Boh je všadeprítomný – a ako ideme do celého sveta šíriť evanjelium, povzbudzujú nás Kristove slová: „A hľa, *ja* som s vami po všetky dni“ (Matúš 28:20). Ježišova všadeprítomnosť je vyjadrená aj jeho zasľúbením, že bude všade tam, kde sa zhromaždia dvaja alebo traja v jeho mene (Matúš 18:20). Boh je všemocný – a Ježiš Kristus si môže podriadiť všetky veci (Filipským 3:21). Boh je vševediaci – a toto zjavne platí aj o Kristovi. Dokáže čítať myšlienky ľudského srdca (Ján 2:24–25). Od počiatku presne vedel, kto ho zradí (Ján 6:70–71, 13:10–11). Predpovedal podrobnosti o svojej smrti a o svojom vzkriesení (Matúš 16:21) aj o tom, že ho Peter zaprie a že sa neskôr obráti (Lukáš 22:31–34). Kristus vie, čo sa deje v zboroch (Zjavenie 2:2). Avšak plnosť tajomstva Kristovej osoby je nepoznateľná: „
A nikto nezná Syna, iba Otec
“ (Matúš 11:27).

„Kto môže odpúšťať hriechy, okrem samotného Boha?“ Ježiš však podľa svojho práva a v moci prehovoril k porazenému: „*Synu, odpustené sú ti tvoje hriechy!“* (Marek 2:7-5); sme vyzvaní k tomu, aby „ *ako aj Kristus odpustil vám, tak aj vy*
“ (Kolosenským 3:13). Kto okrem Boha je svätý? A predsa Peter, vediac o tom veľmi dobre,

s radosťou vzťahuje Žalm 16 na Krista a nazýva ho „
Ten Svätý
“ (Skutky 2:27). Ľahko by sme mohli pokračovať v zdôvodňovaní. Hospodin v Izaiášovi 45:23 dáva svoje slovo, že: „
Mne sa skloní každé koleno, a na mňa bude prisahať každý jazyk
“. Nová zmluva zaručuje, že Boh spôsobí to, aby „
sa v mene Ježiša sklonilo každé koleno… a každý jazyk aby vyznal, že Ježiš Kristus je Pánom…“
(Filipským 2:10–11). Znova a znova vidíme to, že čo je pravdou o samotnom Hospodinovi, je pravdou aj o Ježišovi. Ježiš
je
Hospodin! To, čo sa dá povedať o samom Hospodinovi, je povedané o Kristovi. Kristus
je
Boh! Viac už o tom nepotrebujeme pochybovať.

Božie skutky

Kto stvoril svet? A predsa sa o Ježišovi hovorí: „*Všetko povstalo skrze neho, a bez neho nepovstalo ani jedno z toho, čo povstalo… a svet povstal skrze neho…“,*
„
lebo v ňom je stvorené všetko… to všetko je stvorené skrze neho a cieľom neho
“ (Ján 1:3, 10; Kolosenským 1:16–17). Kto drží vesmír pokope a vládne mu? A predsa sa o Ježišovi hovorí: „
A všetko v ňom povstalo a stojí
“ (Kolosenským 1:17.) On nesie „
všetko slovom svojej moci
“ (Židom 1:3). Svojim učeníkom mohol oznámiť: „
Daná mi je každá moc na nebi aj na zemi
“ (Matúš 28:18).

Kto iný ako Boh vzkriesi mŕtvych a kto iný bude súdiť svet? A predsa o Ježišovi čítame: „*Všetci, ktorí sú v hroboch, počujú jeho hlas, a vyjdú tí, ktorí dobre činili, na vzkriesenie života, ale tí, ktorí zle robili, na vzkriesenie súdu*
“ (Ján 5:28–29). „
Lebo my všetci sa musíme ukázať pred súdnou stolicou Kristovou
“ (2. Korinským 5:10). Pán Ježiš Kristus to najrukolapnejšie vyhlasoval v podobenstve o ovciach a kozách. Na Východe pastieri pasú ovce a kozy spolu v jednom stáde, ale sú momenty, keď ich musia rozdeliť. Ježiš oznámil, že nastane čas, keď príde vo svojej sláve a zhromaždí pred sebou všetky národy: „
A oddelí ich, jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od kozlov
“ (Matúš 25:32). Kto iný ako Boh to dokáže urobiť?

Kto iný ako Boh dokáže dať večný život? Ježiš však o svojom ľude povedal: „*A ja im dávam večný život* “ (Ján 10:28.) Kto iný ako Boh môže poslať Svätého Ducha? Ale Ježiš zasľúbil: „
Pošlem ho k vám
“ (Ján 16:7). Kto okrem Boha dokáže posvätiť svoj ľud? Ale Pavol napísal: „
Aj Kristus miloval cirkev a vydal sám seba za ňu, aby ju posvätil očistiac ju…“
(Efezským 5:25–26). Existujú veci, ktoré dokáže urobiť iba Boh sám; ale Pán Ježiš Kristus činí práve tieto veci. Musí byť Bohom.

Ježišove slová a skutky na tejto zemi nás privádzajú k tomu istému záveru. V celej Starej zmluve čítame, ako proroci, keď píšu, uvádzajú svoje slová takto: „*Takto hovorí Hospodin*“. Keď prišiel Ježiš, aj jeho vyučovanie malo jedinečnú moc. Ohromilo tých, ktorí ho počúvali (Matúš 7:28–29; Ján 7:32+45–46). Boli zvyknutí na vyučovanie židovských zákonníkov, ktorí väčšinu času citovali naučené pasáže Písma. Ježiš nehovoril ako oni; ale nehovoril ani tak ako proroci. Hovoril vo svojom vlastnom práve a moci: „
Ja vám hovorím
“ (Matúš 5:18, 20, 22 atď.). Za daných okolností si takto očividne nárokoval božstvo. Hovoril ako Boh.

Takým istým spôsobom hovoril aj k nečistým duchom (démonom), a démoni vychádzali (Marek 1:21–27). Stačilo jeho slovo – na rozdiel od zložitých rituálov židovských exorcistov (vyháňačov nečistých duchov). Ježiš hovoril k vetru a vlnám, a poslúchali ho (Marek 4:41). Hovoril k slepým, a slepí začali vidieť; k hluchým, a hluchí začali počuť (Matúš 9:27–32; Marek 7:34–35). Na jeho slovo chromí chodili, chorí boli uzdravení a mŕtvi boli vzkriesení (Ján 5:8–9; Lukáš 17:11–19; Marek 5:41–42). Ježiš hovoril ako Boh a tí, ktorí boli prítomní pri jeho zázrakoch, vnímali, že sú v Božej prítomnosti (Lukáš 5:25–26, 7:16, 9:43). Ježišove zázraky odhaľujú jeho identitu. Ján píše na konci svojho evanjelia: „*A tak aj mnoho iných divov učinil Ježiš pred svojimi učeníkmi, ktoré nie sú napísané v tejto knihe. Ale toto je napísané nato, aby ste verili, že Ježiš je Kristus, Syn Boží, a aby ste veriac mali život v jeho mene* “ (Ján 20:30–31).

Uctievania Boha

Ak je Ježiš Boh, potom nie je nesprávne uctievať ho. Písmo nás učí, že nielen *smieme*, ale aj *m áme*
Ježiša uctievať. O Pánovi Ježišovi Kristovi je prikázané: „
A nech sa mu klaňajú všetci anjelia Boží!
“ (Židom 1:6.) A oni sa mu klaňajú. Nespočetné myriady anjelov obklopujú Ježiša v nebesiach a hovoria veľkým hlasom: „
Hoden je Baránok, ten zabitý, vziať moc a bohatstvo a múdrosť a vládu a česť a slávu a dobrorečenie
“ (Zjavenie 5:12). Boží ľud na zemi sa k nim pripája a volá: „
Tomu, ktorý nás zamiloval a umyl nás od našich hriechov svojou krvou a učinil nás kráľmi a kňazmi Bohu a svojmu Otcovi – jemu sláva a sila na veky vekov. Amen
“ (Zjavenie 1:5–6).

Kvôli tomu, že kresťania vzdávajú Kristovi slávu, česť a úctu, sú známi ako tí, „ktorí vzývajú

meno Pána Ježiša Krista“ (1. Korinským 1:2). Robia to preto, lebo Boh chce, „*aby všetci ctili Syna, ako ctia Otca*
“ (Ján 5:23). Kvôli tomu aj Štefan, keď zomieral, pomodlil sa ku Kristovi (Skutky 7:59–60). Kvôli tomu majú byť čerstvo obrátení učeníci pokrstení v meno Otca i Syna i Svätého Ducha (Matúš 28:19). Práve preto sa apoštol Pavol pri žehnaní čitateľov svojho listu odvoláva na milosť Pána Ježiša Krista, na Božiu lásku a na účastenstvo Svätého Ducha (2. Korintským 13:13). Pán Ježiš Kristus je Bohom v tom istom zmysle ako ostatné dve osoby Trojice.

Jedna z najdojímavejších príhod v evanjeliách sa dotýka „pochybujúceho Tomáša“. V deň, keď náš Pán vstal z mŕtvych, ukázal sa živý svojim vystrašeným učeníkom, ktorí boli zhromaždení za zamknutými dverami. Ale Tomáš tam nebol a neskôr, keď mu hovorili „Videli sme Pána“, jednoducho neveril. Odvrkol: „*Ak neuvidím bodnutia hrebov na jeho rukách a nepoložím svojho prstu na miesta, bodnuté od hrebov, a nepoložím svojej ruky na jeho bok, neuverím*
“ (Ján 20:25).

Ján nás oboznamuje s udalosťami, ktoré nasledovali. „*A po ôsmich dňoch boli zase vnútri jeho učeníci a Tomáš s nimi. Vtedy zase prišiel Ježiš pri zamknutých dverách a stal si do prostriedku a povedal: Pokoj vám! A potom povedal Tomášovi: Daj sem svoj prst a pozri moje ruky a daj svoju ruku a polož na môj bok a nebuď neveriaci, ale veriaci! A Tomáš odpovedal a riekol mu: Môj Pán a môj Boh!* “ (Ján 20:26–28).

Ježiš neodmietol toto ohromujúce vyznanie z úst Tomáša. Nepovedal, že Tomášovo vzdanie úcty bolo rúhaním, a že je potrebné uctievať len samotného Boha. Toto vzdanie úcty prijal úplne. V skutočnosti odpovedal: „*Tomášu, uveril si, že si ma videl. Blahoslavení sú, ktorí*

nevideli a uverili “ (Ján 20:29). Ježiš zreteľne objasnil, že veriť v jeho božstvo znamená *byť* veriacim. „*Môj Pán a môj Boh!*
“ zostáva zbožným vyznaním pravých veriacich aj dnes. Pán Ježiš Kristus je objektom ich viery. Vierou v neho sú veriaci spasení (Skutky 16:31). Poznajú ho ako „*veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista*
“ (Títovi 2:13).

Veriaci nie sú vyľakaní z toho, že ten, koho tak vrúcne milujú, mohol povedať: „*Môj Otec je väčší ako ja* “
(Ján 14:28). Namiesto toho žasnú nad tým, že ten, ktorý je večný Boh a rovnoprávny s Otcom, sa mohol stať človekom a mohol strpieť také poníženie, aby bolo možné o ňom povedať, že jeho Otec je väčší od neho. Bol pravým človekom, a to, čo povedal, povedal ako človek. A jednako bol človekom, ktorému je Boh Otcom jedinečným spôsobom. Je to tak preto, lebo bol pravým Bohom. Trojica je prvým veľkým tajomstvom bytia a toto je druhé tajomstvo. Je to téma, ktorá sama osebe potrebuje samostatnú knihu. Nateraz postačí, keď si povieme, že skutočné človečenstvo Pána Ježiša Krista nijako neuberá jeho skutočnému božstvu. Znovu opakujeme: „*V ňom prebýva všetka plnosť božstva telesne*
“ (Kolosenským 2:9).

Ukážka zo 4. kapitoly z knihy Stuart Olyott: „*Traja sú jedno*“, vydavateľstvo Ordo Salutis, Pezinok 2004, www.ordo.sk .
Redakčne mierne skrátené. Uverejnené s láskavým súhlasom vydavateľa.